

מדד אמון הציבורⁱ

ספטמבר 2023, המכון לחירות ואחריות

מדד אמון הציבור במוסדות פוליטיים

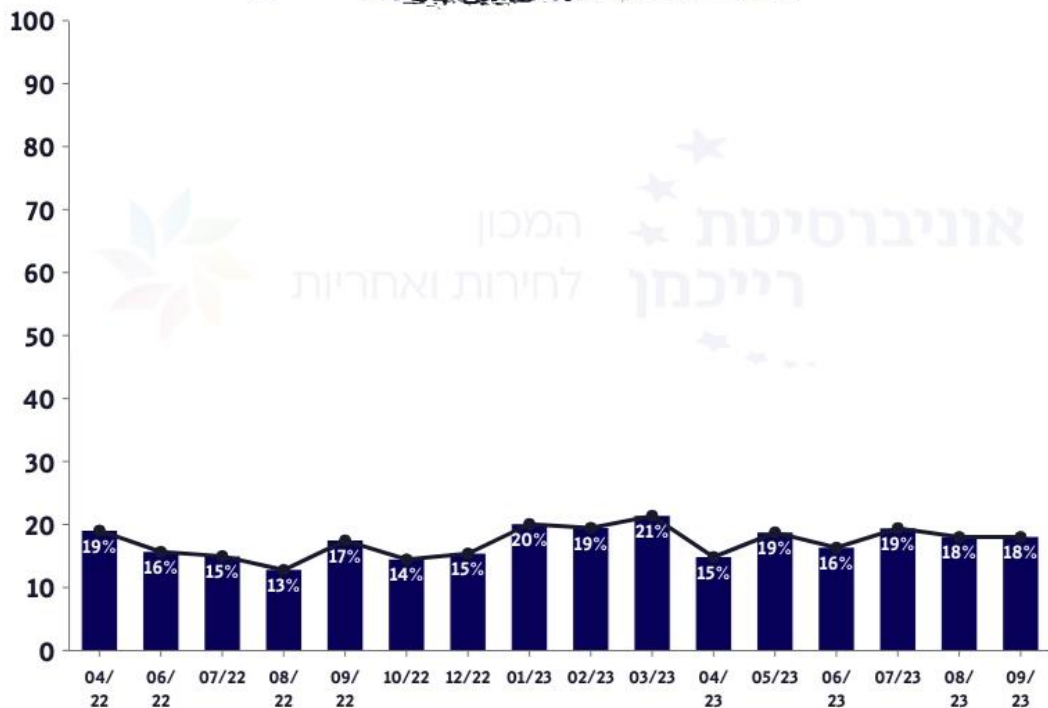
מדד אמון הציבור במוסדות הפוליטיים בישראלי הנו שקלול של רמת האמון הממוצעת בממשלה ובכנסת.

רמת האמון הממוצעת של הציבור הישראלי בממשלה ובכנסת נמוכה מאוד. בחודש ספטמבר 2023 היא עמדה על 18%, כלומר בממוצע, מעט פחות מחמישית מהציבור הישראלי נותן אמון ברשויות המדינה.

גרף 1

מדד אמון הציבור במוסדות פוליטיים

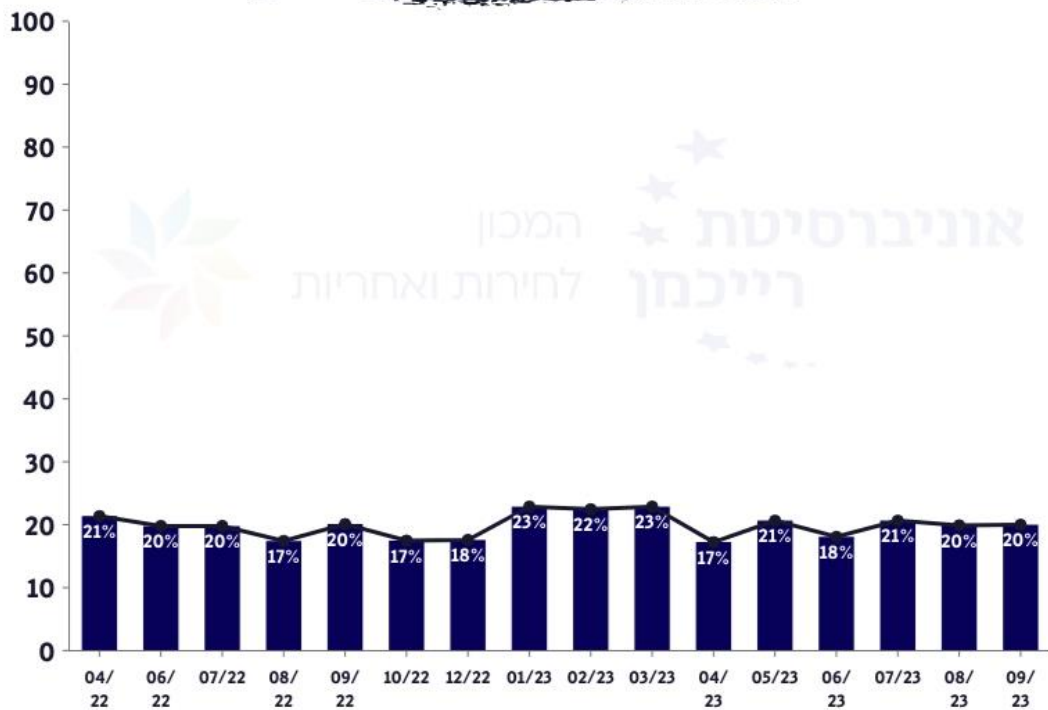
רמת אמון הציבור בממשלה

רמת האמון של הציבור הישראלי בממשלה נמוכה מאד. חמישית מהציבור הישראלי נותן אמון בממשלה. בחודש ספטמבר 2023 עמדה רמת האמון על 20%.

גרף 1.1

רמת אמון הציבור בממשלה

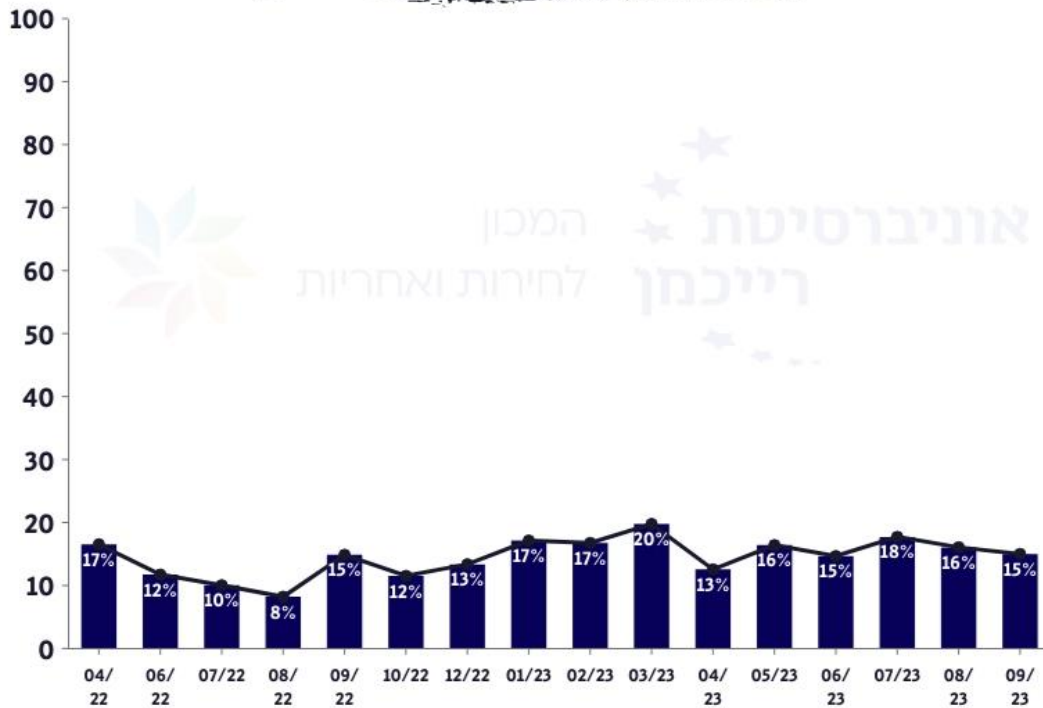
רמת אמון הציבור בכנסת

רמת האמון של הציבור הישראלי בכנסת ישראל היא הנמוכה מבין רמות האמון ברשויות השלטון. בחודש ספטמבר 2023, 15% מהציבור הישראלי הביע אמון בכנסת ישראל.

גרף 1.2

רמת אמון הציבור בכנסת

מדד אמון הציבור ברשויות אכיפת החוק

מדד אמון הציבור ברשויות אכיפת החוק כולל את מידת אמון הציבור הממוצעת במשטרה, בבית המשפט העליון, ובמוסד היועץ/ת המשפטיות לממשלה.

רמת האמון הממוצעת של הציבור הישראלי ברשויות אכיפת החוק עמדה בחודש ספטמבר 2023 על 34%, כלומר ירידה של 6 נקודות אחוז ביחס לנתוני חודש קודם. מבחינת מרכיבי המדד עולה כי הירידה במדד זה החודש מורכבת מירידה בכל מרכיבי המדד – ברמת אמון הציבור במשטרת ישראל (ירידה של 3 נקודות אחוז), ברמת האמון שנותן הציבור הישראלי בבית המשפט העליון (ירידה של 7 נקודות אחוז) וביועצת המשפטית לממשלה (ירידה של 8 נקודות אחוז).

גרף 2

מדד אמון הציבור ברשויות אכיפת החוק

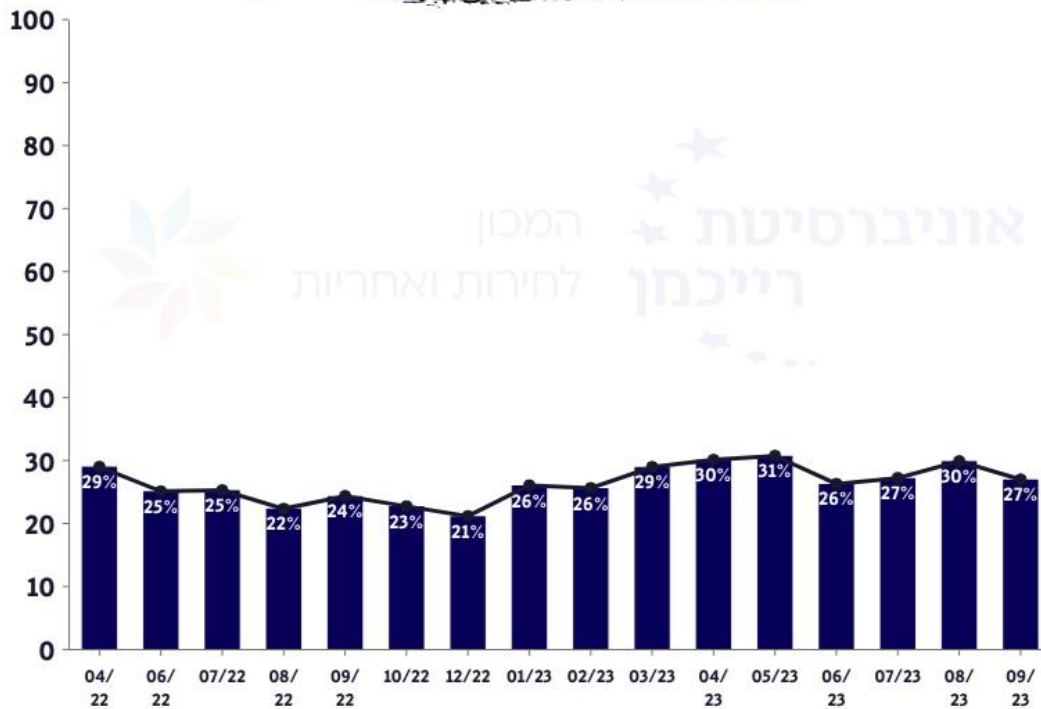
רמת אמון הציבור במשטרה

רמת האמון של הציבור הישראלי במשטרת ישראל היא הנמוכה מבין רשויות אכיפת החוק שנבחנו במדד המכון לחירות ואחריות. שליש מהציבור הישראלי נותן אמון במשטרה. בחודש ספטמבר 2023 רמת האמון במשטרת ישראל עמדה על 27%, כשמדובר בירידה של 3 נקודות אחוז ביחס לנתוני חודש קודם.

גרף 2.1

רמת אמון הציבור במשטרה

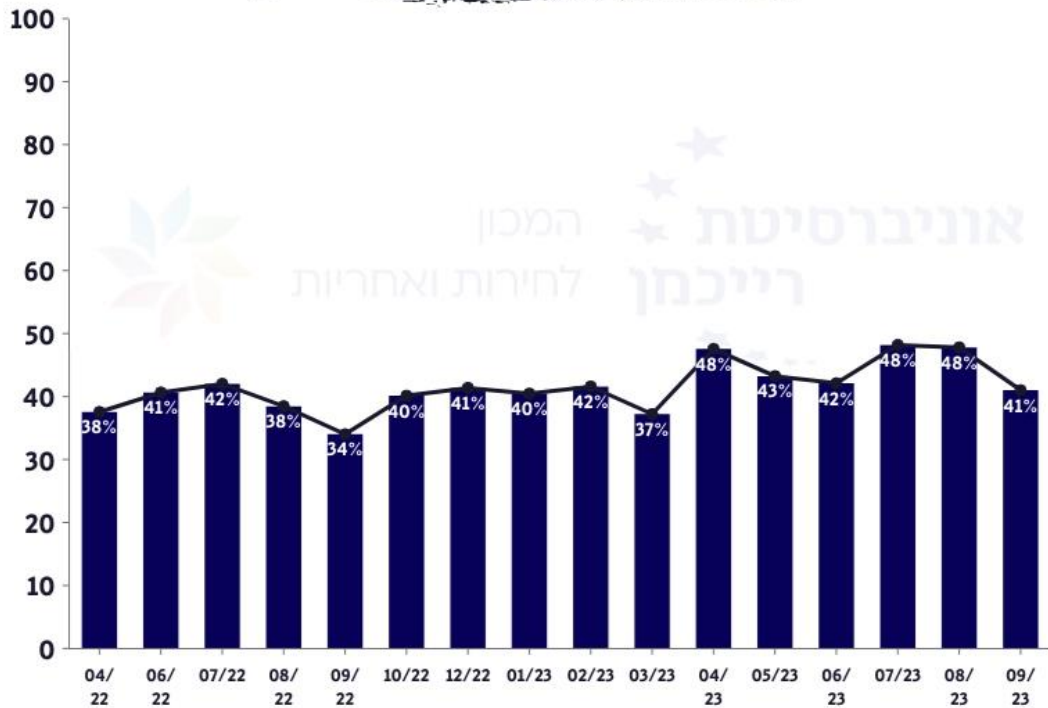
אמון הציבור בבית המשפט העליון

בחודש ספטמבר 2023, 41% מהציבור הישראלי נתן אמון בבית המשפט העליון. רמת האמון של הציבור הישראלי בבית המשפט העליון החודש, נמוכה ב-6 נקודות אחוז מרמת האמון שנתן הציבור במוסד זה בחודש קודם. עם זאת, מדובר ברמת האמון הגבוהה ביותר שרוחש הציבור למוסד כלשהו.

גרף 2.2

רמת אמון הציבור בבית המשפט העליון

רמת האמון של הציבור הישראלי ביועצת המשפטית לממשלה נמוכה מרמת האמון בבית המשפט העליון וגבוהה מרמת האמון במשטרה.

בחודש ספטמבר 2023, רמת האמון ביועצת המשפטית לממשלה עמדה על 36%. בהשוואה לחודש קודם, רמת האמון שרוחש הציבור הישראלי ליועמ"שית נמוכה ב-8 נקודות אחוז.

הערה: החל מחודש נובמבר 2022, מועד השבעתה של הכנסת ה-25, עלה נושא הרפורמה המשפטית לסדר היום הציבורי, רפורמה הקוראת בין היתר, לשינוי בדרך מינוים של היועצים המשפטיים. מאז השבעתה של הממשלה ה-37, בסוף חודש דצמבר 2023, פועלת זו לקידום החקיקה בנושא.

גרף 2.3

רמת אמון הציבור ביועצ/ת המשפטית/ת לממשלה

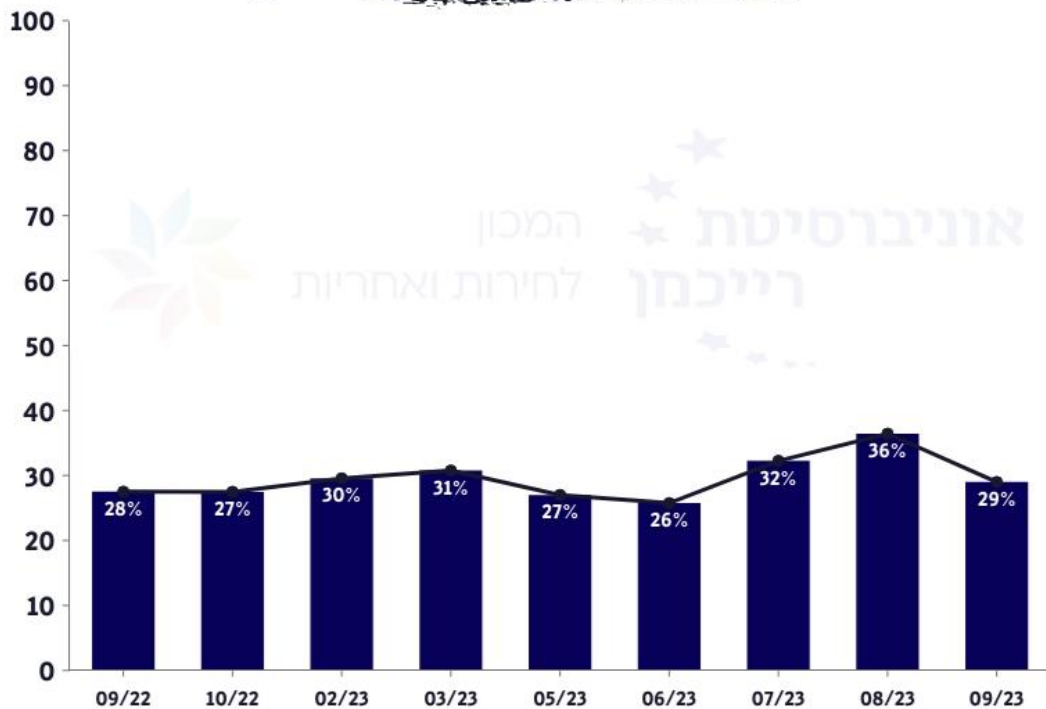
רמת אמון הציבור בפרקליטות המדינה

בחודש מאי 2023, החל המכון באיסוף נתונים לגבי רמת האמון שרוחש הציבור הישראלי בפרקליטות המדינה. נתונים אלו עדין לא נכנסים לחישוב המדד הכללי אך בחרנו להציגם: בחודש ספטמבר רמת האמון שנותן הציבור בפרקליטות המדינה עומד על 29%. החודש, נרשמה ירידה של 7 נקודות אחוז ברמת האמון שרוחש הציבור הישראלי למוסד זה.

גרף 2.4

אמון הציבור הישראלי בפרקליטות

מדד שביעות רצון הציבור מהממשלה ומתפקודה

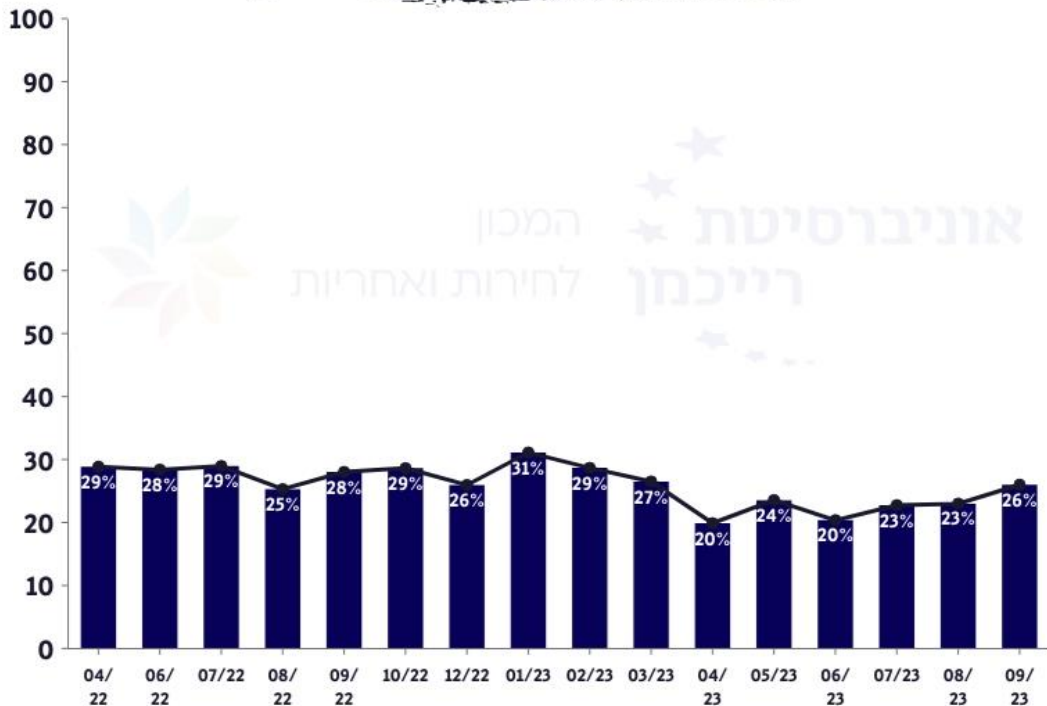
מדד שביעות רצון הציבור מהממשלה ומתפקודה הנו שקלול של רמת האמון שרוחש הציבור לממשלה, שביעות רצון הציבור מהממשלה, אמון הציבור ביכולת הממשלה לטפל בנושא החשוב ביותר לציבור (לכל אדם על פי הנושא שחשוב לו) וההערכה עד כמה הממשלה קשובה לציבור.

שביעות הרצון הממוצעת של הציבור הישראלי מהממשלה ומתפקודה נמוכה מאוד ועומדת בחודש ספטמבר 2023 על 26%, כלומר בממוצע, מעט יותר מחמישית מהציבור הישראלי שבע רצון מהממשלה ומתפקודה. בהשוואה לנתוני חודש קודם, שביעות הרצון של הציבור מהממשלה ומתפקודה עלתה ב-3 נקודות אחוז. העלייה במדד זה מורכבת עלייה בכל מרכיבי המדד.

גרף 3

מדד שביעות רצון הציבור מהממשלה ומתפקודה

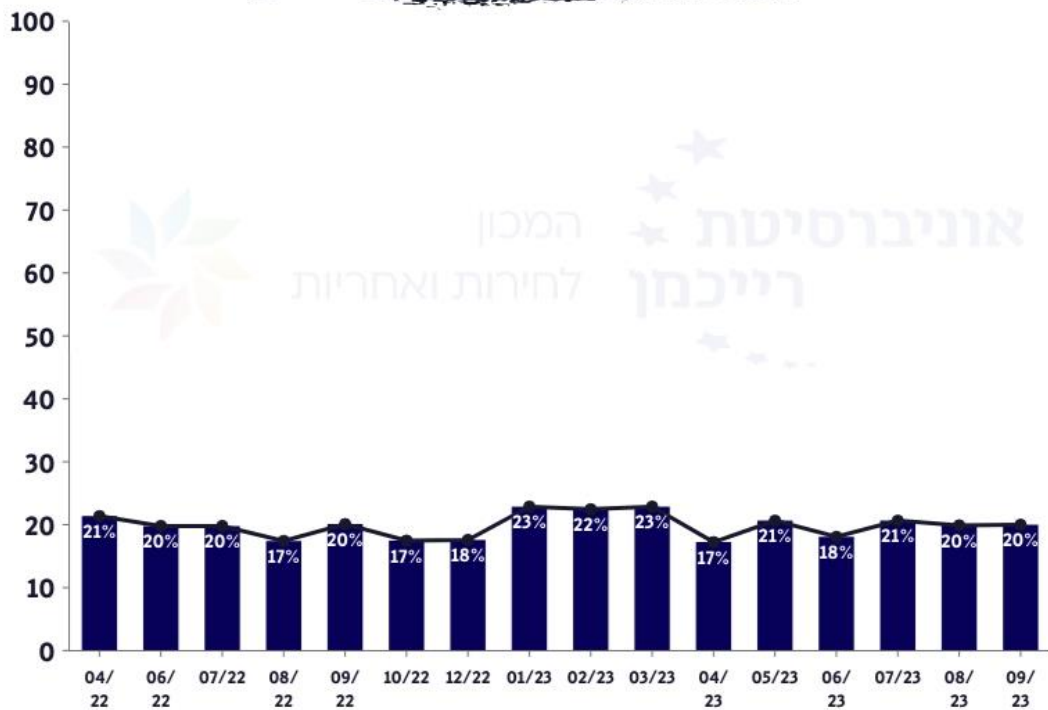
רמת אמון הציבור בממשלה

רמת האמון של הציבור הישראלי בממשלה נמוכה מאד. חמישית מהציבור הישראלי נותן אמון בממשלה. בחודש ספטמבר 2023 עמדה רמת האמון על 20%.

גרף 1.1

רמת אמון הציבור בממשלה

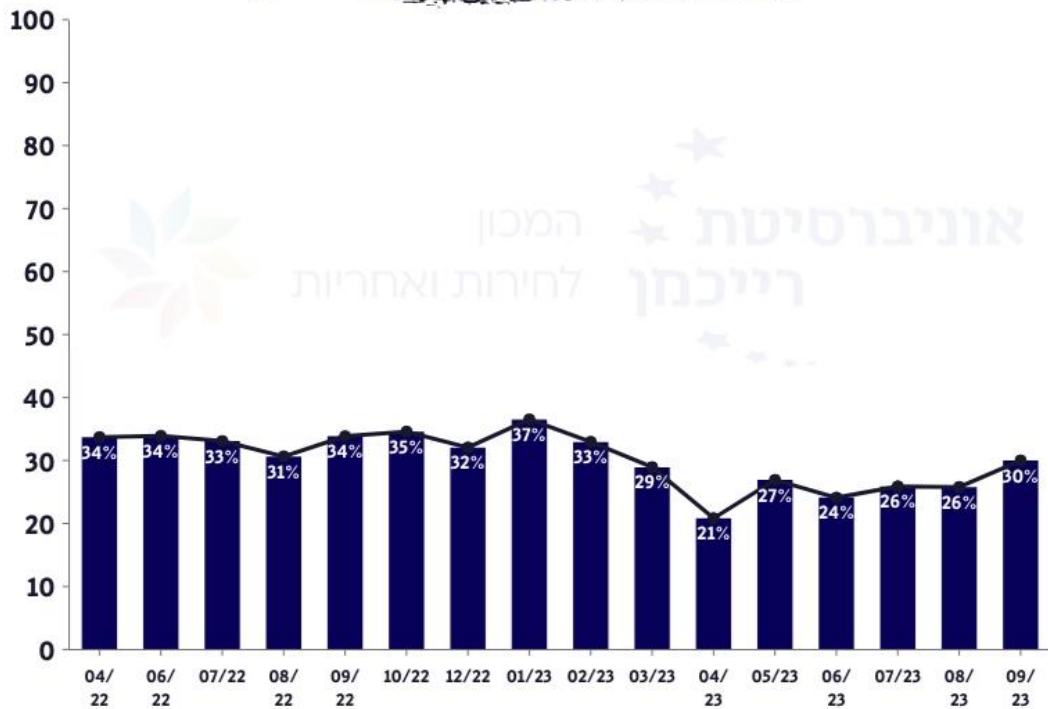

בחודש ספטמבר 2023 רמת שביעות הרצון מהממשלה עומדת על 30%. כלומר, שליש מהציבור הישראלי שבע רצון מהממשלה ומתפקודה. בהשוואה לנתוני חודש קודם, שביעות הרצון של הציבור מהממשלה עלתה ב-4 נקודות אחוז.

גרף 3.1

מידת שביעות רצון הציבור מהממשלה

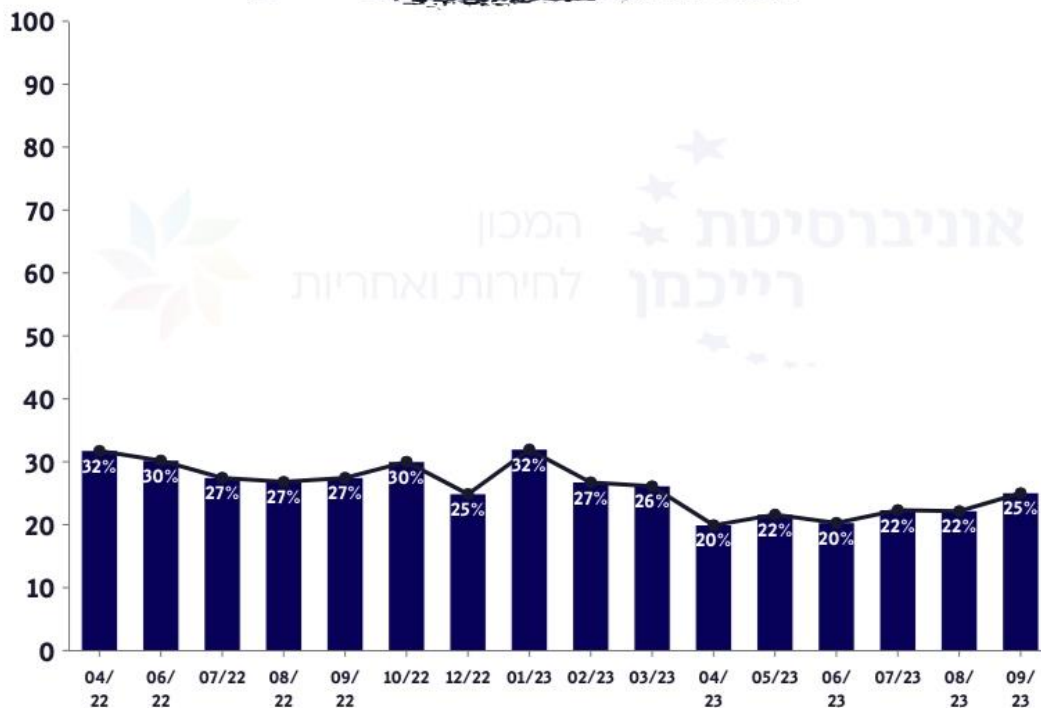
המידה בה הציבור רואה את הממשלה כקשובה לרצונותיו

המידה בה הציבור מעריך כי הממשלה קשובה לרצונותיו נמוכה מאוד. בחודש ספטמבר 2023, 25% בלבד הציבור הישראלי ראה את הממשלה כקשובה לרצונותיו. בהשוואה לנתוני חודש קודם, המידה בה הציבור רואה את הממשלה כקשובה לרצונותיו עלתה ב-3 נקודות אחוז.

גרף 3.2

המידה בה הציבור רואה את הממשלה כקשובה לרצונותיו

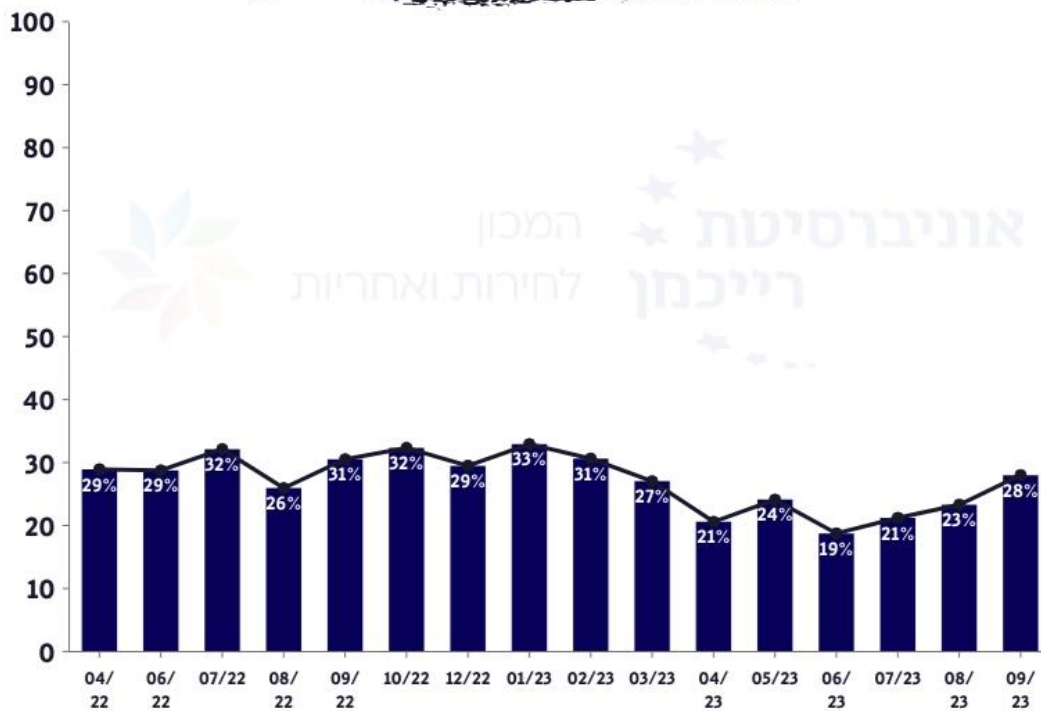
מידת שביעות רצון מטיפול הממשלה בבעיה החשובה ביותר

מידת שביעות הרצון של הציבור מטיפול הממשלה בבעיות החשובות בפניהן ניצבת המדינה (כל משיבה בוחר את הבעיה שהוא/היא חושבת לבעיה החשובה ביותר) נמוכה. בחודש ספטמבר 2023 28% מהציבור הישראלי שבעי רצון מהדרך בה הממשלה החדשה מטפלת בבעיות החשובות בפניהן ניצבת המדינה. בהשוואה לנתוני חודש קודם, מדובר בעליה של 5 נקודות אחוז.

גרף 3.3

מידת שביעות רצון מטיפול הממשלה בבעיה החשובה ביותר

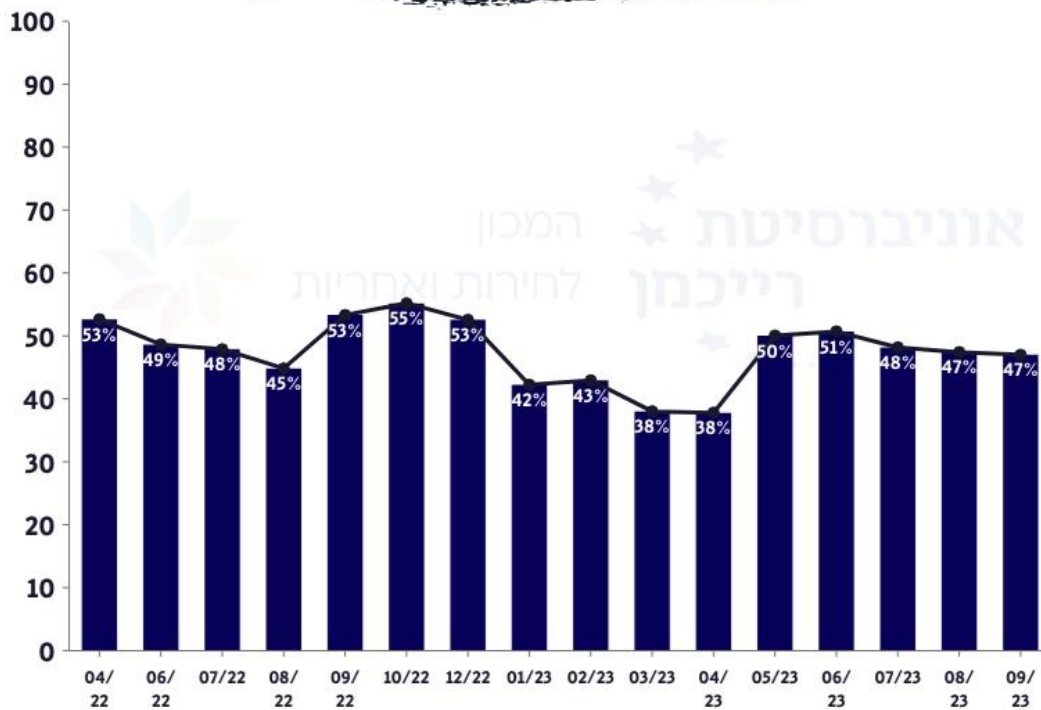

רמת האמון של הציבור הישראלי בנשיא המדינה עמדה בחודש ספטמבר 2023 על 47%. מהציבור הישראלי הביע אמון בנשיא. בהשוואה לנתוני חודש קודם, מידת האמון בנשיא המדינה שמרה על יציבות.

גרף 3.4

רמת אמון הציבור בנשיא המדינה

מתודולוגיה

צוות המכון לחירות ואחריות בבית ספר לאודר לממשל, דיפלומטיה ואסטרטגיה באוניברסיטת רייכמן הכין את השאלות לסקר וניתח לאחר מכן את הנתונים.

הסקרים שנערכו בחודשים אפריל, ספטמבר ודצמבר 2022, נערכו ע"י חברת גיאוקרטוגרפיה. שאר הסקרים נערכו ע"י חברת ipanel. שתי החברות עורכות סקרים מקוונים בישראל.

השאלונים תורגמו לשפה הערבית כך שמשיבים ערבים יכולים היו לבחור אם לענות על השאלון בעברית או בערבית.

מועד הסקר	מספר משיבים	משיבים יהודים	משיבים ערבים	טעות דגימה
1 אפריל 2022	1,559	1,275	284	2.5%
2 יוני 2022	807	657	150	3.5%
3 יולי 2022	822	665	157	3.4%
4 אוגוסט 2022	810	652	158	3.4%
5 ספטמבר 2022	1,671	1,417	254	2.4%
6 אוקטובר 2022	1,507	1,206	301	2.5%
7 דצמבר 2022	807	655	152	3.5%
8 ינואר 2023	1,461	1,205	256	2.6%
9 פברואר 2023	1,512	1,204	308	2.5%
10 מרץ 2023	1,558	1,257	301	2.5%
11 אפריל 2023	816	656	160	3.4%
12 מאי 2023	813	657	156	3.4%
13 יוני 2023	811	655	156	3.4%
14 יולי 2023	813	661	152	3.4%
15 אוגוסט 2023	805	652	154	3.4%
16 ספטמבר 2023	1,562	1,227	335	2.5%

הערה: טעות הדגימה המרבית לכלל המדגם הינה ברמת ביטחון של 95%.

המשיבים היהודים מהווים מדגם מייצג של האוכלוסייה היהודית הבוגרת בישראל, בפילוח של מגדר, קבוצות גיל, מחוז בארץ, ומידת דתיות. בנוסף, המשיבים הערבים מהווים מדגם שהינו קרוב לזה המייצג את האוכלוסייה הערבית הבוגרת בישראל בפילוח של מגדר, קבוצות גיל, מחוז בארץ, ומידת דתיות, כאשר ישנה דגימת חסר של משיבים גברים, משיבים מאזור הדרום, ומשיבים בני 40 ומעלה בקרב אוכלוסייה זו.

מדד אמון הציבור ברשויות המדינה

מדד אמון הציבור ברשויות המדינה של המכון לחירות ואחריות חושב כממוצע של מידת האמון בארבעה מוסדות במדינת ישראל: ממשלה, כנסת, בית המשפט העליון, ונשיא המדינה. כחלק מבניית המדד בוצעו בדיקות מהימנות פנימית (אלפא-קורנבך) לבחינת הקשר בין שאלות אלו. מבדיקות אלו עולה כי קיים הבדל בקרב הציבור הישראלי ברמות האמון שהוא נותן למוסדות הפוליטיים – הממשלה והכנסת ולשני המוסדות הנוספים – נשיא המדינה ובית המשפט העליון. על כן, החל מחודש יולי 2023, חושב מדד רשויות פוליטיות הכולל ממוצע של רמות האמון של הממשלה והכנסת.

נוסח השאלות שנשאלו: "באיזו מידה יש לך אמון בכל אחד מהמוסדות הבאים?", כאשר המשיבים נדרשו לענות ביחס ל-כנסת, הממשלה, בית המשפט העליון ונשיא המדינה. אפשרויות התשובה לשאלות: 1. יש לי אמון רב מאוד, 2. יש לי אמון רב, 3. יש לי אמון מועט, 4. כלל אין לי אמון, 5. לא יודעת. בפועל, כדי ליצור את המדד הורדנו את תשובות ה-לא יודעת ויצרנו ממוצע של המשיבים ש"נתנו אמון" - ענו על אחת משתי האופציות הראשונות - בכל אחת מהמוסדות).

מדד אמון הציבור ברשויות אכיפת החוק

מדד אמון הציבור ברשויות אכיפת החוק של המכון לחירות ואחריות מהווה ממוצע של מידת האמון ברשויות החוק במדינת ישראל: משטרת ישראל, בית המשפט העליון והיועץ/ת המשפטית לממשלה. כחלק מבניית המדד בוצעו בדיקות מהימנות פנימית (אלפא-קורנבך) לבחינת הקשר בין שאלות אלו: $\alpha_s=0.68-0.81$

נוסח השאלות שנשאלו: "באיזו מידה יש לך אמון בכל אחד מהמוסדות הבאים?", כאשר המשיבים נדרשו לענות ביחס למשטרת ישראל, בית המשפט העליון והיועץ/ת המשפטית לממשלה. אפשרויות התשובה לשאלות: 1. יש לי אמון רב מאוד, 2. יש לי אמון רב, 3. יש לי אמון מועט, 4. כלל אין לי אמון, 5. לא יודעת. בפועל, כדי ליצור את המדד הורדנו את תשובות ה-לא יודעת ויצרנו ממוצע של המשיבים ש"נתנו אמון" - ענו על אחת משתי האופציות הראשונות - בכל אחת מהמוסדות).

מדד שביעות-רצון הציבור מהממשלה ומתפקודה

מדד שביעות-רצון הציבור מהממשלה ותפקודה של המכון לחירות ואחריות מהווה ממוצע של מידת האמון שרוחש הציבור לממשלה, שביעות הרצון מהממשלה, הערכה עד כמה היא קשובה לציבור ומידת שביעות-רצון הציבור מטיפול הממשלה בבעיות החשובות הניצבות בפני המדינה. כחלק מבניית המדד בוצעו בדיקות מהימנות פנימית (אלפא-קורנבך) לבחינת הקשר בין שאלות אלו: $\alpha_s=0.74-0.86$

נוסח השאלות שנשאלו:

1. באיזו מידה יש לך אמון בממשלה?
2. אפשרויות תשובה: 1. יש לי אמון רב מאוד, 2. יש לי אמון רב, 3. יש לי אמון מועט, 4. כלל אין לי אמון, 5. לא יודעת.
3. מה רמת שביעות הרצון שלך מתפקוד הממשלה?
4. אפשרויות תשובה: 1. מרוצה מאוד, 2. מרוצה, 3. לא מרוצה, 4. מאוד לא מרוצה, 5. לא יודעת.
5. איזה ציון היית נותנת לממשלה בטיפול בבעיה החשובה ביותר שניצבת בפני המדינה כיום? מ-0 (נמוך) עד 10 (גבוה).
- * כל משיב/ה התבקש/ה לציין את הבעיה החשובה ביותר לדעתו/ה, איתה מתמודדת המדינה, ולאחריה נשאל לגבי הערכתו בדבר הציון לממשלה בטיפול בבעיה זו.
6. באיזו מידה את/ה מסכים/ה או לא מסכים/ה עם הטענה הבאה: "הממשלה קשובה לבעיות הציבור?"
7. אפשרויות תשובה: 1. מאוד מסכים, 2. מסכים, 3. לא מסכים, 4. מאוד לא מסכים, 5. לא יודעת.

ⁱ המכון לחירות ואחריות רואה חשיבות רבה ביצירת מדדים להערכת תפקודה של הדמוקרטיה הישראלית ומידת אמון הציבור בה. לשם כך, המכון עורך סקרים עיתיים בקרב מדגמים מייצגים של החברה הישראלית על כל גווניה, סקרים בהם נשאל הציבור על מידת האמון במוסדות המדינה השונים ושאלות שונות לגבי מידת שביעות רצון הציבור מתפקוד הממשלה וחבריה. המכון החל במדידת רמות האמון הציבורי בחודש אפריל 2022 והן נמדדות מאז מדי חודש. רמות האמון מוצגות במספר מדדים המתעדכנים מידי חודש.